

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2018

371/2018

Laki
Ruokavirastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala

Elintarvikkeiden ja maa- ja metsätalouden tuotantopanosten turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasviinterveyden edistämistä, valvontaa ja tutkimusta sekä Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten toimenpiteiden, unionin rahoittamien maaseudun kehittämistoimien ja näitä täydentävien kansallisten toimenpiteiden toimeenpanotehtäviä varten on Ruokavirasto. Virasto on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla.

2 §

Tehtävät

Ruokavirastolle kuuluvat:

- 1) tehtävät, jotka liittyvät vastuuseen Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien tukien ja korvausten hallinnoinnista ja valvonnasta sekä niiden edellyttämistä tietojärjestelmistä ja niiden turvallisuudesta (*maksajavirastotehtävät*);
- 2) muut 1 kohdassa mainituista rahastoista sekä kansallisista varoista maa-, puutarha- ja porotaloudelle, luontaiselinkeinoille, koltille sekä maaseudun kehittämistoimenpiteisiin myönnettävien tukien ja korvausten, maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien sekä maataloustuotteiden markkinajärjestelyn toimeenpanoon liittyvät tehtävät;
- 3) toimialansa valvonnan ja muiden viranomaistoimenpiteiden johtaminen, kehittäminen, ohjaaminen ja suorittaminen;
- 4) valvonta- ja seurantanäytteiden laboratorioanalytiikka, eläintautien laboratoriodiagnostiikka sekä vertailulaboratoriotoiminta;
- 5) toimialansa riskinarviointi, tieteellinen tutkimus sekä muut tutkimukset ja selvitykset;
- 6) toimialansa riskinhallinta ja petostentorjunta;
- 7) elintarvikkeiden sekä eläinten, kasvien ja niistä saatavien tuotteiden viennin edistäminen ja ohjaus;
- 8) maanjärjestelyyn liittyvät ja muut vastaavat tehtävät;
- 9) maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmän ja sen rekistereiden ylläpito ja kehittäminen sekä tietojen luovuttaminen oman toimialansa osalta;
- 10) toimialaansa liittyvä viestintä, tiedotus, neuvonta, koulutus sekä kansainvälinen yhteistyö;

11) muut virastolle laissa säädetty ja maa- ja metsätalousministeriön määräämät viraston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Edellä 1 momentin 9 kohdassa säädettyjen tietohallinnon palvelujen lisäksi Ruokavirasto tuottaa muita tietohallinnon palveluita maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille sekä muille julkisia tehtäviä hoitaville tahoille.

Lisäksi Ruokavirasto hoitaa ne metsätaloutta, kalataloutta ja riistataloutta koskevat tehtävät, jotka sille on erikseen säädetty tai jotka maa- ja metsätalousministeriö sille erikseen määrää. Ruokavirasto hoitaa myös vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 223/2014 säädetyn rahaston hallintoviranomais- ja toimeenpanotehtävät.

Viraston tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Organisaatio

Ruokaviraston organisaatio muodostuu viraston toimintayksiköistä ja toimintayksikköjaon ylittävistä toimintakokonaisuuksista.

Organisaatio on järjestettävä siten, että valvonta sekä yksityisiin ja yhteisöihin kohdistuva hallinnollinen päätöksenteko ovat toiminnallisesti erillään tieteellisestä riskinarvioinnista ja tutkimuksesta, laboratoriotutkimuksesta sekä tilastotarkoituksiin kerättyjen tietojen käsittelyyn liittyvistä tehtävistä.

Maksajavirastotehtävät on järjestettävä viraston sisällä kokonaisuudeksi, joka jatkuvasti täyttää Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyt hallintorakennetta ja sisäisen valvonnan järjestelmää koskevat vaatimukset sekä muut maksajaviraston hyväksymisedellytykset. Samaan kokonaisuuteen tulee organisoida myös muihin yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään kuuluviin tukijärjestelmiin ja toimenpiteisiin sekä Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen mukaisesti maatalousalan tukiin liittyvät tehtävät.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun kokonaisuuteen voidaan lisäksi organisoida muita tehtäviä, jos se on tehtävien hoitamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

4 §

Johtaminen ja ratkaisuvallta

Ruokavirastoa johtaa pääjohtaja. Pääjohtajan nimittää valtioneuvosto.

Pääjohtaja ratkaisee viraston päätettävät asiat, jollei muuta säädetä tai työjärjestyksessä määrätä.

Pääjohtaja voi pidättää ratkaistavakseen yksittäisen asian, joka työjärjestyksen mukaan kuuluisi muun virkamiehen päätettäväksi. Pääjohtaja ei voi kuitenkaan ottaa ratkaistavakseen asiaa, joka Euroopan unionin säädösten mukaan kuuluu maksajavirastosta vastuussa olevalle henkilölle.

5 §

Ohjaus ja tiedonantovelvollisuus

Ruokaviraston tulee tehtäviä hoitaessaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita ja suorittaa ne valmistelu-, seuranta- ja arviointitoimeksiannot, jotka maa- ja metsätalousministeriö antaa. Lisäksi sen tulee salassapitosäännösten estämättä antaa maa- ja metsätalousministeriölle ne välttämättömät tiedot ja asiakirjat, joita ministeriö sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvitsee.

6 §

Sopimusten tekeminen ja tilaustutkimukset

Ruokavirasto voi tehdä sopimuksia toimintaansa liittyvien tehtävien ja toimialaansa koskevien tutkimusten suorittamisesta sekä yhteistyöstä tutkimusohjelmien toteuttamiseksi. Virasto voi talousarvionsa rajoissa lisäksi käyttää asiantuntijoita.

Virasto voi tilauksesta tehdä toimialaansa kuuluvia selvityksiä ja tutkimuksia sekä antaa muita asiantuntijapalveluita.

7 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Ruokavirasto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa, muissa viranomaisissa ja toimituksissa valtion etua ja oikeutta virastolle kuuluvissa asioissa, jollei muualla toisin säädetä.

8 §

Suoritteiden maksullisuus

Ruokaviraston suoritteista peritään maksuja siten kuin valtion maksuperustelaisissa (150/1992), muussa laissa tai Euroopan unionin säädöksessä säädetään.

Edellä 2 §:n 2 momentin perusteella hallinnonalan virastoille ja laitoksille sekä muille julkisia tehtäviä hoitaville tahoille tuotettavista tietohallinnon palveluista peritään maksuja, joiden suuruudesta Ruokavirasto sopii asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa. Maksujen on katettava suoritteiden tuottamisesta Ruokavirastolle aiheutuvat kokonaiskustannukset.

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ruokaviraston johtavista virkamiehistä, kelpoisuusvaatimuksista ja palvelussuhteeseen ottamisesta sekä 3 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tehtävien organisoinnista viraston sisällä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Viraston organisaatiosta, sisäisestä työnjaosta, asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta sekä toimintojen muusta järjestämisestä määrätään viraston työjärjestyksessä. Pääjohtaja vahvistaa työjärjestyksen.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Tällä lailla kumotaan Elintarviketurvallisuusvirastosta annettu laki (25/2006) ja Maaseutuvirastosta annettu laki (666/2006).

Muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Maaseutuvirastoon tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan Ruokavirastoa.

11 §

Siirtymäsäännökset

Ruokavirasto jatkaa Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston toimintaa. Elintarviketurvallisuusvirastossa ja Maaseutuvirastossa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tä-

män lain tullessa voimaan Ruokavirastolle. Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston työnantaja-asema ja siihen liittyvät velvoitteet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Ruokavirastolle.

Ruokavirastolle siirtyvät edellä 2 §:n 2 momentissa mainitut Maanmittauslaitoksen tietotekniikkapalvelukeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, voimassa olevat sitoumukset ja sopimukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet. Maanmittauslaitoksen työnantaja-asema ja siihen liittyvät velvoitteet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Ruokavirastolle Maanmittauslaitoksesta virastoon siirtyvän henkilöstön osalta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut sopimukset ja sitoumukset siirtyvät Ruokavirastolle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu.

12 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Virkasuhteisen henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 5 a–5 c §:ssä.

Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston sekä Ruokavirastoon siirtyviä Maanmittauslaitoksen tietotekniikkapalvelukeskuksen tehtäviä hoitava työsopimussuhteessa oleva henkilöstö siirtyy tämän lain voimaan tullessa Ruokaviraston palvelukseen. Määräaikaisessa työsopimussuhteessa oleva henkilö siirtyy Ruokaviraston palvelukseen määräaikaisen työsuhteensa keston ajaksi.

Siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen katsotaan siihen liittyvien etuuksien määräytymisen kannalta jatkuneen valtiolla yhdenjaksoisena.

Työsopimussuhteessa oleva henkilö voidaan siirtää ilman suostumustaan, jos hänet siirretään työssäkäynti-alueellaan tai työssäkäyntialueelleen. Työssäkäyntialueella tarkoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 9 §:n mukaista aluetta.

Työsopimussuhteen ehtoihin sovelletaan muilta osin, mitä niistä työehtosopimuksissa sovitaan tai laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa Ruokaviraston pääjohtajan viran maa- ja metsätalousministeriöön, josta virka siirtyy Ruokavirastoon tämän lain tullessa voimaan. Maa- ja metsätalousministeriö voi lisäksi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa Ruokaviraston hallintojohtajan viran 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien ja nimittää virkamiehen mainittuun virkaan.

Helsingissä 18 päivänä toukokuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä